

fólkatingsvalið 94

Undirgrund og Danating

Samband mítt við danskar javnaðarmenn og aðrar danskar politikarar kundi verið við til at tryggja, at undirgrundin framhaldandi er føroysk og samtíðis hevði tú eitt støði, hagani tú kundi virkað ímóti at borgarligir flokkar fara at skvatla møguligt ríki-dømi burtur til fáar "vinnulívsmenn" skrivur Atli Dam, fólkatingsmaður í greinini.

Atli Dam var lögmaður, tá undirgrundin varð yvirtikin og fer hann, verður hann afturvaldur í fólkatingið, framhaldandi at verja borg í hesum máli og eisini mótvegis donsku stjórnini.

Øll tey 17 árin undirritaði var valdur í landsstýri og andstøðuárin við, hevði eg avgjörda støðu til undirgrundarmálið og legði alla orku í at fáa eina loysn frama, sum bar føroyskan avgerðarrætt í sær.

Flestu minnst hvussu langt og drúgft hetta ar-

beiði kendist. Sjeytiárin, tá Anker Jørgensen onki vildi »rafla« um, stóð í botni. Í 1984 fingust danskir javnaðarmenn á glið, men ráddi tá borgarlig stjórn í Danmark og fingi skiftandi landsstýri við mær, Paula Ellefsen og Jógvan Sundstein onga loysn. Tó so. at í

august 1988 sótu vit við so góðum kortum á hondini, at ein prinsippavgerð varð fingin saman við Poul Schlüter, sum ásannaði, at tað, sum ikki hevði verið møguligt, nevniliga yvirtøka av undirgrundarmálum til sermál eftir nærri samráðingum.

Kortini kom heldur ongin loysn landsstýrisskeiðið 1989-90, og vit hildu á í 1991 og 1992 at brynja okkum.

Sera dugaligir embætismenn og lögfrøðingar kannaðu rættarviðurskiptini úti í heimi og lögdu okkum kortini til rættis, soleiðis at í

september 1992 var komið heilt og fult á mál. Ja, vit vunnu longur enn væntað, tí hugsandi hevði altíð verið, at avtala um ítøkiligu troytna av møguligum rævninum mátti gerast við síðuna av.

Vit kundu valt grønlandsku loysnina, við síná-

millum sýngarrætti (veto), sum t.d. sambandsflokkurin mælti til, men tað var avgerðarrættur um hvat kundi fremjast, hvar, nær og av hvørjum, vit ynsktu, og hann vunnu vit.

Hetta hevði onki við spurningin um danir kundu fáa vinning burtur úr at gera, tað kundu teir sjálvandi og vildu tað verið rimuligt, men tað kunnu teir so nú, um teir eru kappingarførir.

Havi so ofta sagt, at innast rævni í undirgrundini, má so mikið vera til fyrri at fáa fløgur framdar, at nóg mikið verður til allar partar.

Í september 1992 vóru forsiðurnar ruddaðar, útvarp og sjónvarp fagnaðu, og frøin var stór um landið alt.

Áhugavert at minnst, nú undirtøkan til lögtingsval gjørdist so sultin.

Orsøkin til at eg nevni hetta, er at langt er á mál. Í hesum stóra spurningi eigur framvegis at verða farið varliga fram og telvað við skili.

Vit royndu at geva embætismonnum og samráð-

Atli Dam metir at hansara tættu tilknýti til danskar javnaðarmenn kann við til at verja borg í undirgrundarmálinum. Her er hann saman við danska forsætismálaráðharranum Poul Nyrup Rasmussen. mynd jan

Atli Dam, táverandi lögmaður leggur danska forsætisráðharranum, Poul Schlüter lag á, nú ein hin mest týðandi undirskriftin í Føroya søgu skal festast niður á blað. Mynd kalmar